Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 26. november 2026
(OR. en)

16474/26

ECOFIN 1577
FISC 436
UD 357
CLIMA 675
ENV 1457

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	25. november 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 8367 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…, 25.11.2026, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/956, et täpsustada tasude ajastamist, haldamist, struktuuri ja suurust ning muid SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise korraldusega seotud aspekte, samuti ühtse keskplatvormi organiseerimist ja kasutamist, sealhulgas platvormi käitamis- ja haldamiskulude katmiseks kohaldatavaid tasusid

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 8367 final.

Lisatud: C(2026) 8367 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.11.2026
C(2026) 8367 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…,

25.11.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/956, et täpsustada tasude ajastamist, haldamist, struktuuri ja suurust ning muid SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise korraldusega seotud aspekte, samuti ühtse keskplatvormi organiseerimist ja kasutamist, sealhulgas platvormi käitamis- ja haldamiskulude katmiseks kohaldatavaid tasusid

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2023/956[1] on kehtestatud süsiniku piirimeede (edaspidi „SPIM“) teatavate liidu tolliterritooriumile imporditud kaupadega seonduva kasvuhoonegaaside heitkoguse käsitlemiseks, et vähendada süsinikuheite ülekandumise riski ja luua stiimuleid ülemaailmse süsinikuheite vähendamiseks.

Määrust (EL) 2023/956 muudeti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2025/2083[2]. Selle määrusega tehti SPIMis lihtsustusi ja parandusi kulutõhususe huvides, seadmata seejuures ohtu kõnealuse poliitikavaldkonna eesmärkide saavutamist. Tänu muudatustele on SPIM alates 2026. aastal alanud lõpliku kohaldamise perioodi algusest tõhusam, samal ajal kui mehhanismi ülesehituse peamised põhimõtted ja SPIMi keskkonnaeesmärk on jäänud samaks. Muudatustega on vähendatud halduskoormust, et hõlbustada nõuete täitmist, ning tõhustatud SPIMi tugevdatud järelevalvemeetmete ja kuritarvituste vältimise meetmete abil.

Alates 2027. aasta veebruarist ostavad tegevusloaga SPIMi deklarandid SPIMi sertifikaate, et täita oma SPIMi kohustusi. SPIMi sertifikaate ostetakse oma asukohaliikmesriigilt. Määruse (EL) 2023/956 artiklis 20 on sätestatud normid SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta ühtsel keskplatvormil. Selle platvormi loob ja seda haldab Euroopa Komisjon pärast ühist hankemenetlust liikmesriikidega. Sel eesmärgil allkirjastasid kõik liikmesriigid ja komisjon ühise hankelepingu, mis jõustus 16. detsembril 2025.

Määruse (EL) 2023/956 artikli 20 kohaselt on Euroopa Komisjonil ühtlasi õigus võtta vastu õigusakte, et täpsustada tasude ajastamist, haldamist, struktuuri ja suurust ning muid SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise korraldusega seotud aspekte, samuti ühtse keskplatvormi organiseerimist ja kasutamist, püüdes saavutada kooskõla komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2023/2830[3] sätestatud menetlustega. Kõnealuste õigusaktidega tuleb tagada, et ühtse keskplatvormi organiseerimine ja kasutamine on kulutõhus, et tasude suurus on selline, et see katab üksnes asjaomased kulud, ning et välditakse põhjendamatuid halduskulusid.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Komisjon moodustas 27. oktoobril 2023 SPIMi mitteametliku eksperdirühma. Käesoleva delegeeritud määruse koostamiseks toimusid eksperdirühma koosolekud 17. juulil 2026, 1. septembril 2026, 8. oktoobril 2026 ja 22. oktoobril 2026.

Koosolekutega seotud dokumendid saadeti samal ajal Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule, nagu on ette nähtud delegeeritud õigusakte käsitlevas ühisseisukohas, mis on

---

1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrus (EL) 2023/956, millega kehtestatakse süsiniku piirimeede (ELT L 130, 16.5.2023, lk 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. oktoobri 2025. aasta määrus (EL) 2025/2083, millega muudetakse määrust (EL) 2023/956 seoses süsiniku piirimeetme lihtsustamise ja tugevdamisega (ELT L, 2025/2083, 17.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj).

3 Komisjoni 17. oktoobri 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/2830, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ, kehtestades kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise ajastamist, haldamist ja muid aspekte käsitlevad normid (ELT L, 2023/2830, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2830/oj).

lisatud institutsioonidevahelisele parema õigusloome kokkuleppele[4]. Eksperdirühma tähelepanekuid võeti delegeeritud määruse eelnõu koostamisel arvesse.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud määruses sätestatakse üksikasjalik kord SPIMi sertifikaatide müügiks ja tagasiostmiseks ühtsel keskplatvormil. Sellega kehtestatakse normid, mis on vajalikud SPIMi sertifikaatide olelusringi haldamiseks kahes süsteemis – ühtsel keskplatvormil ja komisjoni loodud SPIMi registris, kus SPIMi sertifikaate hoitakse ja tagastatakse. Samuti sätestatakse normid tasude kohta, mida tegevusloaga SPIMi deklarandid maksavad SPIMi sertifikaatide ostmisel ühtsel keskplatvormil.

[4] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe (ELT L 123, 12.5.2016, lk 1–14).

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) …/…,

25.11.2026,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2023/956, et täpsustada tasude ajastamist, haldamist, struktuuri ja suurust ning muid SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise korraldusega seotud aspekte, samuti ühtse keskplatvormi organiseerimist ja kasutamist, sealhulgas platvormi käitamis- ja haldamiskulude katmiseks kohaldatavaid tasusid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. mai 2023. aasta määrust (EL) 2023/956, millega kehtestatakse süsiniku piirimeede,[5] eriti selle artikli 20 lõike 5a kolmandat lõiku ja artikli 20 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

(1) Alates 1. jaanuarist 2026 on määrusega (EL) 2023/956 loodud liidu süsiniku piirimeede (edaspidi „SPIM“) hõlmanud finantskohandust, mis vastab selliste SPIMi kohaldamisalasse kuuluvate kaupadega seonduvale kasvuhoonegaaside heitkogusele, mida tegevusloaga SPIMi deklarandid importisid liidu tolliterritooriumile eelneval kalendriaastal. Finantskohandus tehakse SPIMi sertifikaatidega, mille tegevusloaga SPIMi deklarandid peavad tagastama.

(2) SPIM täiendab ELi heitkogustega kauplemise süsteemi (edaspidi „ELi HKS“), kohaldades samaväärseid reegleid käesoleva määrusega hõlmatud kaupade liidu tolliterritooriumile importimise suhtes. SPIMi sertifikaadid vastavad samale seonduvale heitkogusele nagu HKSi lubatud heitkoguse ühikud, st ühele CO_2 ekvivalenttonnile. Vastavalt määruse (EL) 2023/956 artiklile 21 peab komisjon arvutama SPIMi sertifikaatide hinna komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2023/2830 kohaselt enampakkumisel müüdud ELi HKSi lubatud heitkoguse ühikute hindade keskmisena iga kalendrinädala kohta[6].

(3) Määruse (EL) 2023/956 artikli 14 lõike 1 kohaselt peab komisjon looma SPIMi registri (edaspidi „SPIMi register“), mis on kõnealuse määruse artiklis 6 osutatud SPIMi deklaratsioonide, sealhulgas kontrollide, esialgsete hinnangute ja järelkontrollimenetluste esitamise ja haldamise süsteem. SPIMi register sisaldab muu hulgas andmeid tegevusloaga SPIMi deklarantide, taotlejate ning kolmandates riikides asuvate käitajate ja käitiste kohta.

---

5 ELT L 130, 16.5.2023, lk 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj.

6 Komisjoni 17. oktoobri 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/2830, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ, kehtestades kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute enampakkumise ajastamist, haldamist ja muid aspekte käsitlevad normid (ELT L, 2023/2830, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2830/oj).

(4) Määruse (EL) 2023/956 artikli 20 kohaselt peab SPIMi sertifikaatide müük ja tagasiostmine aga toimuma SPIMi registrist erineval ühtsel keskplatvormil. Erinevalt SPIMi registrist loob Euroopa Komisjon ühtse keskplatvormi ja haldab seda pärast ühist hankemenetlust liikmesriikidega.

(5) Liikmesriigid peavad SPIMi sertifikaate müüma tegevusloaga SPIMi deklarantidele, kes asuvad nende territooriumil, ja neid neilt tagasi ostma. SPIMi sertifikaatide müük ja tagasiostmine toimub määruse (EL) 2023/956 artikliga 20 loodud mehhanismi abil, et tagada SPIMi nõuetekohane toimimine ning aidata vältida süsinikuheite ülekandumist ja vähendada kasvuhoonegaaside heidet. Müügi ja tagasiostmisega tegelevad liikmesriigid. Erinevalt ELi HKSist ei toimu SPIMi sertifikaatide müük ja tagasiostmine turul, kus need liikmesriigid tegutsevad majandustegevuses osalejatena. SPIMi sertifikaate müües ja tagasi ostes tegutsevad liikmesriigid üksnes liidu õiguse rakendamise ja neile määrusega (EL) 2023/956 antud ülesannete täitmise eesmärgil.

(6) Kuna SPIM ei tugine piiramise ja kauplemise süsteemile, ei tohiks kehtestada piiranguid nende SPIMi sertifikaatide arvu suhtes, mida liikmesriigid tegevusloaga SPIMi deklarantidele müüvad. Samal põhjusel ei tohiks olla menetlusi, mis võimaldaksid liikmesriikidel takistada või edasi lükata SPIMi sertifikaatide müüki tegevusloaga SPIMi deklarantidele.

(7) Kuna puuduvad piirangud nende SPIMi sertifikaatide arvu suhtes, mida liikmesriigid enda territooriumil asuvatele tegevusloaga SPIMi deklarantidele müüvad, ei tohiks liikmesriikidel olla kohustust võtta meetmeid SPIMi sertifikaatide väljastamiseks või tagatiste esitamiseks. Selleks et vähendada halduskoormust ja -kulusid, tuleks üldised SPIMi süsteemi protsessid kavandada viisil, mis võimaldab ülesandeid võimalikult suures ulatuses tõhusalt ja turvaliselt automatiseerida.

(8) Määruse (EL) 2023/956 artikli 20 kohaselt tuleks teavet SPIMi sertifikaatide kohta elektrooniliselt töödelda ja säilitada tegevusloaga SPIMi deklarantide kontodel SPIMi registris. SPIMi sertifikaadid tuleks nende loomisel väljastada ainult need ostnud tegevusloaga SPIMi deklarandile ning nende sertifikaatide omandiõigust ei tohiks olla võimalik üle anda ühelegi teisele isikule ühelgi turul või kanda teisele SPIMi registris olevale SPIMi kontole, et vältida väärkasutuse, topeltarvestuse või määruses (EL) 2023/956 ettenähtud kohustuste täitmisest kõrvalehoidmise riski.

(9) SPIMi sertifikaatide haldamine hõlmab eri eesmärkidel loodud süsteeme, mille hulka kuuluvad määruse (EL) 2023/956 artikli 14 alusel loodud SPIMi register, kus töödeldakse muu hulgas isikuandmeid SPIMi sertifikaatide haldamiseks vastavalt komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/3210[7] artikli 19 lõike 3 punktile c, ning määruse (EL) 2023/956 artikli 20 alusel loodud ühtne keskplatvorm. See hõlmab ka nende kahe süsteemi vahelist liidest. SPIMi sertifikaatide tõhusa, turvalise ja läbipaistva haldamise tagamiseks tuleb eraldada SPIMi registri ja ühtse keskplatvormi funktsioonid seoses müügi ja tagasiostmisega. SPIMi register on keskne elektrooniline süsteem SPIMi sertifikaatide väljaandmise, hoidmise, tagastamise ja tühistamise jälgimiseks. Ühtne keskplatvorm vastutab sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega seotud finantstehingute eest, sealhulgas maksete töötlemise ja tehingute arveldamise eest.

[7] Komisjoni 18. detsembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/3210, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 rakenduseeskirjad SPIMi registri osas (ELT L, 2024/3210, 30.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3210/oj).

(10) Ühtsel keskplatvormil tuleks hoida üksnes teavet, mis on vajalik SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega seotud pangatehingute tegemiseks, samal ajal kui SPIMi registris tuleks säilitada kogu muu asjakohane teave SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta. Selline eraldamine vähendaks andmete lekkimise ja neile loata juurdepääsu ohtu.

(11) Tugev digitaalne turvalisus on oluline, et kaitsta tundlikke finantsandmeid ja tagada iga pangatehingu usaldusväärsus, säilitades seeläbi kasutajate usalduse. Sellise tugeva digitaalse turvalisuse suurendamiseks peab ühtne keskplatvorm olema sõltumatu, kuid ühendatud SPIMi registriga. Selleks et tagada SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise haldamise turvalisus, tuleks nende kahe süsteemi puhul rakendada IT-turbe meetmeid. Samuti on väga oluline tagada, et SPIMi sertifikaatide müük või tagasiostmine saaks toimuda üksnes juhul, kui SPIMi registrist selle toimingu kohta saadud teave on täpne ja miski ei ohusta selle toimingu turvalisust.

(12) Selleks et suurendada nende kahe süsteemi, st SPIMi registri ja ühtse keskplatvormi turvalisust ja usaldusväärsust, peaks SPIMi sertifikaatide müük ja tagasiostmine ühtsel keskplatvormil põhinema SPIMi registri kaudu algatatud protsessidel. Deklarandid peaksid sisestama SPIMi registrisse selles hoitavate SPIMi sertifikaatide alusel ostu- ja tagasiostutaotlused, enne kui ühtne keskplatvorm tegeleb asjaomaste maksetega.

(13) Kuna ühtne keskplatvorm teeb üksnes SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega seotud makseid, peaksid selle kasutajad olema üksnes importijad või nende esindajad, kellele on antud tegevusloaga SPIMi deklarandi staatus. Ka importijatel või esindajatel, kelle tegevusload on kehtetuks tunnistatud ja kellel on endiselt SPIMi kohustusi, mida tuleb SPIMi registri kaudu täita, peaks siiski olema võimalik kasutada ühtset keskplatvormi SPIMi sertifikaatide müügiks ja tagasiostmiseks.

(14) Isikute jaoks, kelle tegevusloaga SPIMi deklarandi staatus on määruse (EL) 2023/956 artikli 17 lõike 8 kohaselt kehtetuks tunnistatud, peaks juurdepääs olema avatud nii kaua, kui see on vajalik neile määrusest (EL) 2023/956 tulenevate kohustuste täitmiseks või õiguste kasutamiseks. Juurdepääs võib jääda avatuks ka pärast seda, kui liikmesriigi pädev asutus on teinud SPIMi deklaratsiooni suhtes määruse (EL) 2023/956 artikli 19 kohaselt järelkontrolli, mis võib toimuda ajavahemiku jooksul, mis lõpeb neljanda aastaga pärast aastat, mil SPIMi deklaratsioon oleks tulnud esitada.

(15) Määruse (EL) 2023/956 artikli 23 lõike 3 kohaselt ostetakse SPIMi sertifikaadid tagasi ostuhetkel makstud hinnaga. Vahetuskursi kõikumised SPIMi sertifikaatide ostmise ja hilisema tagasiostmise vahelisel ajal võivad siiski põhjustada rahalist kasu või kahju, mis ei ole seotud sertifikaadi hinnaga. Selleks et kõrvaldada vääringu konverteerimisest ja vahetuskursi ajalisest kõikumisest tulenevad riskid ning toetada ühetaolist kohaldamist kogu liidus, tuleks SPIMi sertifikaatide hind registreerida SPIMi registris ainult eurodes ning kõik müügi ja tagasiostmisega seotud maksed tuleks teha eurodes. See tagab ka identse teabe SPIMi registris ja ühtsel keskplatvormil ning andmete kooskõlastava võrdlemise.

(16) Määruse (EL) 2023/956 artikli 23 kohaselt võivad tegevusloaga SPIMi deklarandid sisestada SPIMi registrisse tagasiostutaotluse, et nende kontole pärast kõnealuse määruse artikli 22 kohast tagastamist jäänud SPIMi sertifikaadid ostetaks tagasi. Viimati nimetatud sätte kohaselt tuleb SPIMi sertifikaadid tagastada iga aasta 30. septembriks. Seepärast ei tohiks deklarantidel olla tagasiostuõigust, kui nad ei tagasta iga aasta 30. septembriks iga-aastasele SPIMi deklaratsioonile vastavat arvu sertifikaate.

(17) See, kui tegevusloaga SPIMi deklarantidel oleks lubatud sisestada SPIMi registrisse mitu tagasiostutaotlust, suurendaks ka halduskeerukust, takistaks tulemuslikku kontrolli ja võimaldaks optimeerimisstrateegiaid, mille eesmärk on saada kasu hindade kõikumistest aja jooksul. Selleks et tagada tagasiostuprotsessi tõhus ja kontrollitav haldamine, peaks tegevusloaga SPIMi deklarantidel olema lubatud esitada ainult üks tagasiostutaotlus aastas, välja arvatud juhul, kui tagasiost toimub pärast tegevusloa kehtetuks tunnistamist. Selline piirang aitaks suurendada õiguskindlust ja usaldusväärset finantsjuhtimist.

(18) Selleks et tagada tagasiostumehhanismi järjepidev ja nõuetekohane toimimine, tuleks määruse (EL) 2023/956 artikli 23 lõike 2 kohast SPIMi sertifikaatide tagasiostmise piirmäära kohaldada kõigi tagasiostude suhtes, sealhulgas nende suhtes, mis järgnevad iga-aastaste SPIMi deklaratsioonide järelkontrollile vastavalt kõnealuse määruse artikli 19 lõikele 6. Ühtse piirmäära kohaldamine kõigi tagasiostude suhtes on vajalik, et vältida tagasiostu piirmäärast kõrvalehoidmise riski, eelkõige olukordades, kus tegevusloaga SPIMi deklarandid hindavad deklareeritud heidet üle ja võivad taotleda rohkemate sertifikaatide tagasiostmist, kui on selle tagasiostu piirmäära alusel lubatud.

(19) Selleks et võimaldada tegevusloaga SPIMi deklarantidel hallata proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ja haldusliku lihtsuse huvides paindlikult ja autonoomselt oma finantskohustust ning tagada samal ajal SPIMi tegevuse tõhususe, peaks tegevusloaga SPIMi deklarantidel olema võimalik SPIMi registris valida sertifikaadid, mille tagasiostu nad taotlevad. Selleks et kaitsta SPIMi süsteemi terviklikkust, vältida võimalikke kuritarvitusi või muid soovimatuid tagajärgi, mis võivad kahjustada SPIMi keskkonnatõhusust, peaks komisjon seda paindlikkust tähelepanelikult jälgima ja juhul, kui on tõendeid selliste kuritarvituste või soovimatute tagajärgede kohta, kehtestama täiendavad meetmed või konkreetsed eeskirjad, mis piiravad vajaduse korral seda paindlikkust tagasi ostetavate SPIMi sertifikaatide valimisel.

(20) Selleks et tagada SPIMi sertifikaatide haldamise usaldusväärsus ja prognoositavus ning lihtsustada tagasiostutaotluste menetlemist, peaksid tegevusloaga SPIMi deklarantide esitatud tagasiostutaotlused olema SPIMi registris tagasivõtmatud ja mittemuudetavad.

(21) Määruse (EL) 2023/956 artikli 23 kohaselt peavad liikmesriigid rahastama tegevusloaga SPIMi deklarandi taotluse korral üle jäänud SPIMi sertifikaatide tagasiostmist oma territooriumil asuvatelt tegevusloaga SPIMi deklarantidelt. Need üle jäänud SPIMi sertifikaadid ostetakse tagasi komisjoni loodud ja hallatava ühtse keskplatvormi kaudu. Tagasiostumenetlus SPIMi registri ja ühtse keskplatvormi vahel on keerulisem kui ostumenetlus, kuna see eeldab täiendavaid menetlusetappe.

(22) Selleks et vähendada halduskoormust ja vältida vajadust saada liikmesriikidelt käsitsi antud heakskiit, peaks tagasiostuprotsess olema SPIMi registris automaatne. Selleks et tagada määruse (EL) 2023/956 artikli 23 kohaselt esitatud tagasiostutaotluste õigeaegne ja järjepidev menetlemine, on asjakohane kehtestada tähtaeg, mille jooksul tuleks tagasiostutaotlusi menetleda. Sellise tähtaja kehtestamine suurendaks tegevusloaga SPIMi deklarantide jaoks õiguskindlust, toetaks haldustõhusust ja tagaks käesoleva määruse ühetaolise kohaldamise. Selle tähtaja möödumisel peaks komisjon SPIMi sertifikaadid ühtse keskplatvormi kaudu tagasi ostma selle liikmesriigi nimel, kus on tegevusloaga SPIMi deklarandi asukoht. Samal ajal peaks see tähtaeg jätma liikmesriikidele piisavalt aega vajalike rahaliste vahendite kättesaadavuse tagamiseks. Kuna komisjoni ülesanne on menetleda tagasiostmist liikmesriikide nimel, tuleb kõik sellega seotud nõuded esitada liikmesriigi ametiasutuste vastu.

(23) Selleks et tagada SPIMi sertifikaatide tagasiostmisest saadud tulu laekumine tegevusloaga SPIMi deklarandile, vähendada pettuste, ekslike maksete ja rahapesu ohtu ning piirata pangakontode kontrollimisega seotud halduskoormust, peaks tegevusloaga SPIMi deklarantide võimalus määrata pangakonto tagasiostetud sertifikaatide eest tasumiseks ühtsel keskplatvormil piirduma teatavate pangakontodega, mida need deklarandid on juba kasutanud SPIMi sertifikaatide ostmiseks sellel platvormil.

(24) Komisjon peab määruse (EL) 2023/956 artikli 24 alusel tunnustama iga jooksva aasta 1. novembril ilma kompensatsioonita kehtetuks kõik SPIMi sertifikaadid, mis osteti eelmisele kalendriaastale eelnenud aastal ning mis jäid SPIMi registris tegevusloaga SPIMi deklarandi kontole. Selleks et vältida sekkumist tagasiostuprotsessi ja poolelioleva tagasiostutaotlusega seotud SPIMi sertifikaatide topeltkasutamist, ei tohiks sellised SPIMi sertifikaadid olla tegevusloaga SPIMi deklarandi kontol SPIMi registris enam kättesaadavad.

(25) SPIMi register ja ühtne keskplatvorm peaksid suutma täita oma ülesandeid tänu asjakohase teabe pidevale peaaegu reaalajas edastamisele liidese kaudu. Selline teabevahetus peaks tagama, et ühtne keskplatvorm teeb makseid SPIMi registrilt ostu- ja tagasiostutaotluste kohta saadud teabe alusel. Ühtne keskplatvorm peaks omakorda edastama teabe enda tehtud tehingute või aset leidnud intsidentide kohta SPIMi registrile, enne kui asjaomased SPIMi sertifikaadid SPIMi registris luuakse. Komisjon tagab, et igale SPIMi sertifikaadile antakse selle loomisel kordumatu tunnusnumber, ning registreerib sertifikaadi kordumatu tunnusnumbri, hinna ja müügikuupäeva SPIMi registris sertifikaadi ostnud tegevusloaga SPIMi deklarandi kontol.

(26) Müügi- ja tagasiostuprotsesside turvalisuse ja usaldusväärsuse edasiseks suurendamiseks tuleks tagada nende kahe süsteemi andmete kooskõlastav võrdlemine, mis hõlmab teabe võrdlust ja kontrolli, et tagada selle täielikkus, täpsus ja järjepidevus. Lisaks tuleks SPIMi sertifikaadid teha SPIMi registris tegevusloaga SPIMi deklarantidele kättesaadavaks üksnes juhul, kui vastav summa on makstud. Seega tuleks tagada, et ostutaotluste staatuse muudatus tehakse SPIMi registris alles pärast seda, kui ühtne keskplatvorm on kinnitanud tegeliku makse tegemist.

(27) Selleks et süsteem oleks võimalikult tõhus, on asjakohane, et ühtne keskplatvorm saadab teabe SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta SPIMi registrile. Samuti tuleks tagada, et see teave tehakse ilma põhjendamatu viivituseta SPIMi registris kättesaadavaks igale liikmesriigile. Liikmesriikidel peaks siiski olema juurdepääs üksnes selliseid toiminguid käsitlevale teabele, mis on seotud asjaomase liikmesriigi territooriumil asuvate tegevusloaga SPIMi deklarantidega.

(28) Selleks et ühtne keskplatvorm saaks teha SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega seotud makseid, peaksid tegevusloaga SPIMi deklarandid ja liikmesriigid määrama pangakontod, mida nad kasutavad asjaomaste rahaliste vahendite saamiseks. Liikmesriikidel peaks olema võimalus määrata see pangakonto väljaspool ühtset keskplatvormi. Tuginedes enda valduses olevale pangateabele ning SPIMi registrilt saadud teabele müügi- ja tagasiostutaotluste kohta, mille tegevusloaga SPIMi deklarandid on SPIMi registrisse sisestanud, peaks ühtne keskplatvorm tegema vastavad maksed.

(29) Õiguskindluse tagamiseks ja tagasipööramise riski maandamiseks peaks ühtne keskplatvorm tegema SPIMi sertifikaatide müügile või tagasiostmisele vastava makse, kandes maksja määratud pangakontolt makstud summa üle makse saaja määratud pangakontole vabades vahendites, tagades seeläbi, et rahalised vahendid on täielikult

arveldatud ja makse saaja pangakontol kättesaadavad. Ühtne keskplatvorm peaks need rahalised vahendid üle kandma makse tegemise päeval, et vältida ajalist erinevust makse tegemise ja rahaliste vahendite tegeliku ülekandmise vahel.

(30) Ühtne keskplatvorm peaks teavitama komisjoni SPIMi registri kaudu toimingute plaanipärasest kättesaamatusest, et tagada tegevuse järjepidevus ja võimaldada asjakohast koordineerimist. Komisjon omakorda peaks tegema selle teabe SPIMi registris kättesaadavaks kasutajatele ja liikmesriikidele. Süsteemi terviklikkuse ja usaldusväärsuse tagamiseks peaks ühtne keskplatvorm ühtlasi hoiduma ostu- või tagasiostutaotlustega seotud maksete tegemisest, kui on märke sellest, et SPIMi registrist saadud teave on ebatäpne või et toimingu või ühtse keskplatvormi turvalisus võib olla ohus.

(31) Selleks et tagada tehingute terviklikkus ja konfidentsiaalsus ning et teabe suhtes kohaldataks asjakohaseid kontrolle, peaks kasutajatel olema juurdepääs ühtsele keskplatvormile üksnes maksete tegemiseks SPIMi registrist ja samal ajal SPIMi registri tööajaga.

(32) Tõhusa kasutajatoe tagamiseks ja operatiivküsimuste õigeaegseks lahendamiseks peaks ühtne keskplatvorm looma kõigile kasutajatele kättesaadava kasutajatoe teenuse ja seda haldama. Samuti peaks ühtne keskplatvorm tegema koostööd liikmesriikide ja komisjoniga ning jagama mis tahes intsidendi lahendamiseks vajalikku teavet, tagades seeläbi intsidentide koordineeritud haldamise.

(33) Süsteemi täieliku usaldusväärsuse tagamiseks peaks ühtne keskplatvorm rakendama ka piisavat kontrolli, riskijuhtimist ja järelevalvet tagamaks, et makse saajad saavad täielikud maksetele vastavad summad õigel ajal mis tahes meetodi korral, mida ühtne keskplatvorm rahaliste vahendite ülekandmiseks kasutab.

(34) Selleks et tagada SPIMi sertifikaatide haldamise asjakohane järelevalve, tuleks ühtsel keskplatvormil hoitav teave teha kättesaadavaks liikmesriikidele ja komisjonile.

(35) Määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõike 5a kohaselt rahastatakse ühtse keskplatvormi loomise, käitamise ja haldamise kulusid tegevusloaga SPIMi deklarantide makstavatest tasudest. Selliseid tasusid tuleks kohaldada SPIMi sertifikaatide müügi suhtes. Nendest tasudest tuleks platvormi kulusid otse rahastada, välja arvatud esimese ühise hankelepingu puhul, millega seotud kulud tuleks esialgu katta liidu üldeelarvest ja hiljem hüvitada nimetatud tasudest, mis moodustavad sel eesmärgil sihtotstarbelise sisetulu.

(36) Selleks et kaitsta liidu finantshuve ja vältida põhjendamatuid halduskulusid, tuleks SPIMi sertifikaatide müügi suhtes kohaldada sellise suurusega tasu, mis tagab, et esimese ühise hankelepingu kehtivuse ajal ühtse keskplatvormi loomisel, käitamisel ja haldamisel tekkinud kulud, mis esialgu kaeti liidu üldeelarvest, saavad kaetud. SPIMi mehhanismi usaldusväärsuse ja õigluse huvides ei tohiks tasud aga neid kulusid ületada. Tasu suurus tuleks korrapäraselt läbi vaadata ja seda tuleks vajaduse korral kohandada, et katta üksnes asjakohased kulud.

(37) Tõhusa kogumissüsteemi tagamiseks peaksid tegevusloaga SPIMi deklarandid maksma tasud SPIMi sertifikaatide eest maksmisel. Ühtne keskplatvorm peaks koguma tasusid tegevusloaga SPIMi deklarantide tehtud maksetelt. Ühtne keskplatvorm peaks kandma SPIMi sertifikaadi müügist saadud tulu üle asjaomastele liikmesriikidele. Esimese ühise riigihankelepingu kehtivuse ajal tuleks vastavad tasud kanda üle komisjonile. Järgnevate hankelepingute puhul peaksid ühtse keskplatvormi kogutavad tasud kujutama endast tasu platvormi osutatud teenuste eest. Seepärast

peaks ühtne keskplatvorm haldama maksesüsteemi, milles eristatakse SPIMi sertifikaatide müügist saadavat tulu ja vastavaid tasusid.

(38) Selleks et tagada tegevusloaga SPIMi deklarantide jaoks prognoositavus ja lihtsus, tuleks kehtestada kindlasummalised eurodes tasud, mis ei sõltu SPIMi sertifikaadi hinnast ega müüvast liikmesriigist. Tegevusloaga SPIMi deklarantide makstav tasu tuleks korrutada ostutaotlusega hõlmatud SPIMi sertifikaatide arvuga. See on kooskõlas ka tasude struktuuriga, mida kohaldatakse delegeeritud määruse (EL) 2023/2830 kohaselt ELi HKSi lubatud heitkoguse ühikute enampakkumistel.

(39) SPIMi sertifikaatide tagasiostmine on protsess, mis võimaldab teatavat paindlikkust seoses sellega, kuidas tegevusloaga SPIMi deklarandid haldavad oma SPIMi finantskohustust ja maandavad riski, et impordi ajal esineva võimaliku ebakindluse tõttu seoses teatavate oluliste parameetritega, nagu kolmandas riigis makstud süsinikuhind, ostetakse SPIMi sertifikaate ülemäära, nende eest hüvitist saamata. Selleks et vältida topelttasusid, tuleks tasusid kohaldada üksnes toimingute suhtes, mida ühtne keskplatvorm teeb seoses SPIMi sertifikaatide müügiga.

(40) Vastavalt rakendusmääruse (EL) 2024/3210 artiklile 19 on liikmesriikide pädevad asutused ja komisjon määruse (EL) 2023/956 kohaselt isikuandmete töötlemisel SPIMi sertifikaatide haldamiseks kaasvastutavad töötlejad. Liikmesriikide pädevad asutused ja komisjon töötlevad SPIMi registris ja ühtsel keskplatvormil registreeritud isikuandmeid kooskõlas oma ülesannetega, mis on sätestatud määruses (EL) 2023/956, ning tegutsevad seega ühtsel keskplatvormil ostetud või tagasiostetud SPIMi sertifikaatide haldamisel vastutavate töötlejatena määruse (EL) 2016/679 artikli 26 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 28 tähenduses.

(41) Isikuandmeid tuleks säilitada kujul, mis võimaldab andmesubjekte tuvastada ainult seni, kuni see on vajalik selle eesmärgi täitmiseks, milleks isikuandmeid töödeldakse. Määruse (EL) 2023/956 artikli 19 kohaselt võivad komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused teha SPIMi deklaratsioonide järelkontrolli kuni neljanda aasta lõpuni pärast aastat, mil SPIMi deklaratsioon oleks tulnud esitada. Kuna järelkontrollid võivad kaasa tuua SPIMi sertifikaatide täiendava müügi või tagasiostmise ning kuna SPIMi deklaratsioonide järelkontrolli jaoks võib olla vaja arvesse võtta kuni seitsmeaastast ajavahemikku, on asjakohane, et andmete säilitamise aeg, mida kohaldatakse SPIMi sertifikaatide müüki ja tagasiostmist käsitleva teabe suhtes SPIMi registris ja ühtsel keskplatvormil, ning registreeritud teabe säilitamise aeg ühtsel keskplatvormil on kooskõlas ajavahemikuga, mille jooksul võib teha SPIMi deklaratsioonide järelkontrolle.

(42) Selleks et tagada hea koordineerimine ühtse keskplatvormi ja SPIMi registri vahel, tuleks ühtselt keskplatvormilt edastada iga päev registreeritud teave SPIMi registri kaudu komisjonile. See teabe edastamine on väga oluline, et tagada ühtsel keskplatvormil registreeritud teabe usaldusväärsus ja turvalisus ning see, et kõigil asjaosalistel on SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta täpselt sama teave, samuti kogu nimetatud toimingutega seotud teave.

(43) Vastavalt määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõike 2 teisele lõigule peab komisjonil ja liikmesriikide pädevatel asutustel olema juurdepääs ühtsel keskplatvormil olevale teabele. Samuti peaks kõigil ühtse keskplatvormiga seotud osalistel olema juurdepääs platvormil registreeritud teabele, mis kuulub nende pädevusse. Selline juurdepääs peaks olema tasuta.

(44) Kuigi SPIMi sertifikaatide müük ühtsel keskplatvormil algab määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõike 1 kohaselt 1. veebruaril 2027, peaksid liikmesriigid ja komisjon lepinguosalistena korraldama ühise hankemenetluse, et määrata määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõikes 2 sätestatud ühtne keskplatvorm enne SPIMi sertifikaatide müügi algust sellel platvormil. Seega, kuigi käesolevat määrust tuleks kohaldada alates 1. veebruarist 2027, tuleks selles sätestatud norme ühtse keskplatvormi hanke ja loomise kohta kohaldada alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Selleks et tagada SPIMi sertifikaatide müügi õigeaegne ja katkematu toimumine ning vältida häireid käesoleva määruse kohaldamisel, peaks käesolev määrus jõustuma selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

(45) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 8. septembril 2026,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

(1) „kasutaja“ – tegevusloaga SPIMi deklarant või määruse (EL) 2023/956 artikli 16 lõikes 4 osutatud juhtudel tegevusloaga SPIMi deklarant, kelle SPIMi kontot ei ole veel suletud;

(2) „kättesaadav SPIMi sertifikaat“ – SPIMi sertifikaat, mille kasutaja võib tagastada, et täita oma kohustusi vastavalt määruse (EL) 2023/956 artikli 19 lõikele 5 või artikli 22 lõikele 1;

(3) „SPIMi sertifikaadi hind“ – SPIMi sertifikaadi hind, mille komisjon on arvutanud vastavalt määruse (EL) 2023/956 artiklile 21;

(4) „ostukuupäev“ – kalendripäev, mil SPIMi sertifikaadi ostuhinnale vastava makse kogusumma ühtsel keskplatvormil vabades vahendites saadakse;

(5) „krediteerimiskuupäev“ – kalendripäev, mil SPIMi sertifikaat tehakse kasutaja SPIMi kontol kättesaadavaks;

(6) „maksesüsteem“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/2366[8] artikli 4 punktis 7 määratletud maksesüsteem;

(7) „ühtse keskplatvormi määramine“ – lepingu sõlmimine määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõike 2 esimeses lõigus osutatud hankemenetluse tulemusel;

(8) „SPIMi sertifikaadi staatus“ – SPIMi sertifikaadile teataval ajahetkel antud staatus, mis on kindlaks määratud seda sertifikaati mõjutavate toimingutega SPIMi registris.

[8] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2015/2366/oj).

SPIMi sertifikaadil võib olla üks järgmistest staatustest: krediteeritud, tagasiostetav, tagasiostetud, kehtetuks tunnistamiseks peatatud, kehtetuks tunnistatud või tagastatud.

II PEATÜKK

SPIMI SERTIFIKAATIDE MÜÜK JA TAGASIOSTMINE

Artikkel 2

Ostutaotlus

1. Kasutaja sisestab ostutaotluse (edaspidi „ostutaotlus“) määruse (EL) 2023/956 artikli 14 lõikes 1 osutatud SPIMi registrisse (edaspidi „SPIMi register“).

Ostutaotlusega hõlmatud SPIMi sertifikaatide arv on täisarv vahemikus 1 ja 99 999 (kaasa arvatud).

2. Kasutaja poolt SPIMi registrisse sisestatud ostutaotlusele määratakse tunnusnumber. Tagatakse järgmise teabe registreerimine:

(a) ostutaotluse tunnusnumber;

(b) SPIMi sertifikaatide arv;

(c) iga SPIMi sertifikaadi hind, mis on arvutatud vastavalt rakendusmäärusele (EL) 2025/2548[9];

(d) SPIMi sertifikaatide eest makstav kogusumma;

(e) artiklis 15 osutatud tasu SPIMi sertifikaadi kohta;

(f) tasude kogusumma;

(g) ostutaotluse kogusumma.

Ostutaotlusega hõlmatud SPIMi sertifikaadi hind hoitakse SPIMi registris ajakohasena.

3. Kasutaja ei saa muuta ostutaotlust pärast seda, kui on ostutaotluse SPIMi registrisse sisestanud. Kasutaja võib sellise ostutaotluse tagasi võtta üksnes enne artikli 13 kohast makse tegemist ühtsel keskplatvormil.

4. Ostutaotluse staatus hoitakse SPIMi registris ajakohasena.

Artikkel 3

SPIMi sertifikaatide loomine

1. Kui ühtne keskplatvorm on makse tegemise kinnitanud, luuakse tegevusloaga SPIMi deklarandi SPIMi kontol, millele on osutatud määruse (EL) 2023/956 artiklis 16, (edaspidi „SPIMi konto“) standardses elektroonilises vormingus SPIMi sertifikaadid.

[9] Komisjoni 10. detsembri 2025. aasta rakendusmäärus (EL) 2025/2548, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/956 rakenduseeskirjad seoses SPIMi sertifikaatide hinna arvutamise ja avaldamisega (ELT L, 2025/2548, 22.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2548/oj).

2. SPIMi sertifikaadi loomisel registreeritakse SPIMi registris järgmine teave:

(a) SPIMi sertifikaadi kordumatu tunnusnumber;

(b) kasutaja kordumatu SPIMi konto number;

(c) kasutaja asukohaliikmesriik;

(d) SPIMi sertifikaadi hind;

(e) krediteerimiskuupäev;

(f) SPIMi sertifikaadi staatus;

(g) ostutaotluse tunnusnumber.

Artikkel 4

Tagasiostutaotlus

1. Kui kasutaja taotleb SPIMi sertifikaatide tagasiostmist vastavalt määruse (EL) 2023/956 artiklile 23, sisestab kasutaja SPIMi registrisse tagasiostutaotluse (edaspidi „tagasiostutaotlus“), mis sisaldab SPIMi sertifikaate, mille tagasiostmist ta taotleb, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

(a) SPIMi sertifikaatide arv on täisarv, mis on vähemalt 1;

(b) SPIMi sertifikaatide arv ei ületa määruse (EL) 2023/956 artikli 23 lõikes 2 osutatud piirmäära;

(c) SPIMi sertifikaadid on kasutaja SPIMi kontol kättesaadavad kooskõlas artikliga 5 või deklaratsiooni järelkontrolli korral vastavalt määruse (EL) 2023/956 artikli 19 lõikele 5 tagastas deklarant liikmesriigi pädeva asutuse järelduse kohaselt sertifikaadid üleliigselt;

(d) kasutaja puhul on täidetud üks järgmistest tingimustest:

– kasutaja on täitnud määruse (EL) 2023/956 artikli 22 kohase kohustuse tagastada 30. septembriks selline arv SPIMi sertifikaate, mis vastab kõnealuse määruse artikli 6 kohaselt tagastamisele eelnenud aasta eest deklareeritud seonduvale heitkogusele;

– kasutaja oli eelnenud kalendriaastal vabastatud määruses (EL) 2023/956 sätestatud kohustustest vastavalt kõnealuse määruse artikli 2a lõikele 1.

2. Kasutaja võib sisestada tagasiostutaotluse SPIMi registrisse kord impordiaastas. Arvesse ei võeta aga tagasiostutaotlusi, mis on sisestatud SPIMi registrisse pärast seda, kui liikmesriigi pädev asutus on teinud SPIMi deklaratsiooni järelkontrolli tulemusel määruse (EL) 2023/956 artikli 19 lõike 6 kohase järelduse. Kui kasutaja sisestab tagasiostutaotluse registrisse enne 1. aprilli, 1. juulit või 1. novembrit, ei tohi ta seda asjaomasel kuupäeval ega pärast seda muuta ega tagasi võtta.

3. Kui kasutaja sisestab tagasiostutaotluse SPIMi registrisse, arvutatakse taotluse koguhind ja see kuvatakse SPIMi registris eurodes.

4. Tagasiostutaotlusele antakse tunnusnumber. Registreeritakse järgmine teave:

(a) tagasiostutaotluse tunnusnumber;

(b) SPIMi sertifikaatide arv;

(c) tagasiostutaotlusega seotud ostutaotluste tunnusnumbrid;

(d) tagasiostutaotluse kogusumma.

5. Komisjon ostab tegevusloaga SPIMi deklarandi asukohaliikmesriigi nimel igal aastal 15. maiks, 15. augustiks ja 15. detsembriks tagasi SPIMi sertifikaadid, mis on seotud käesolevas artiklis sätestatud tingimustele vastavate tagasiostutaotlustega, mille kasutajad on käesoleva artikli kohaselt sisestanud SPIMi registrisse vastavalt enne 1. aprilli, 1. juulit ja 1. novembrit ning mille tagasiostu hinnale vastavad vahendid on liikmesriik või tema pädev asutus teinud vastavalt artikli 20 lõikele 2 kättesaadavaks.

6. Komisjon allkirjastab tegevusloaga SPIMi deklarandi asukohaliikmesriigi nimel digitaalselt lõikes 5 osutatud tagasiostutaotlused.

7. Kasutajat ja liikmesriiki või tema pädevat asutust teavitatakse tagasiostutaotluse staatusest SPIMi registri kaudu. Komisjon esitab liikmesriikidele või nende pädevatele asutustele teabe, mis vastab lõikes 4 osutatud tagasiostutaotluste koguarvule ja artikli 20 lõikes 2 osutatud kogusummale.

Artikkel 5

SPIMi sertifikaatide kättesaadavus

1. SPIMi sertifikaatidele antakse staatus „krediteeritud“ ja need tehakse tegevusloaga SPIMi deklarandi SPIMi kontol kättesaadavaks pärast seda, kui artikli 13 lõikes 2 osutatud ühtne keskplatvorm on maksekinnituse kätte saanud.

2. Iga aasta 1. aprillil, 1. juulil või 1. novembril antakse SPIMi sertifikaatidele, mis sisalduvad tagasiostutaotluses, mis on sisestatud SPIMi registrisse artikli 4 kohaselt vastavalt enne 1. aprilli, 1. juulit ja 1. novembrit, staatus „tagasiostetav“ ning need ei ole tegevusloaga SPIMi deklarandi SPIMi kontol enam kättesaadavad.

Pärast taotletud SPIMi sertifikaatide tagasiostmist vastavalt artikli 4 lõigetele 5 ja 6 antakse neile staatus „tagasiostetud“ ning need ei ole tegevusloaga SPIMi deklarandi SPIMi kontol enam kättesaadavad.

III PEATÜKK

ÜHTNE KESKPLATVORM

Artikkel 6

Ühtse keskplatvormi loomine ja haldamine

1. Määruse (EL) 2023/956 artikli 20 lõikes 2 osutatud ühtse keskplatvormi loomiseks ja haldamiseks allkirjastavad liikmesriigid ja komisjon (edaspidi „avaliku sektori hankijad“) lepingu ühise hankemenetluse algatamise kohta.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühine hankemenetlus viiakse läbi kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2024/2509[10] artikli 168 lõikega 2.

3. Ühtset keskplatvormi käsitleva esimese ühise hankelepingu kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui viis aastat.

Esimeses lõigus osutatud tähtaega võib pikendada ühe aasta võrra avaliku sektori hankija otsusega, millest komisjon teatab ühtsele keskplatvormile enne lepingu viimasele aastale eelneva aasta lõppu.

4. Enne kui avaliku sektori hankijad hankemenetluse algatavad, võib komisjon kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2024/2509 artikli 169 lõikega 1 korraldada esialgse turu-uuringu, et teha kindlaks valitsevad turutingimused ja valmistada ette ühine hankemenetlus.

5. Ilma et see piiraks käesoleva määruse kohaldamist, võib ühtse keskplatvormi määramise lepingu tingimustes sätestada täiendavad normid platvormi juhtimise ja haldamise kohta, sealhulgas artikli 7 kohaselt osutatavate teenuste, artikli 8 kohase ühtsele keskplatvormile juurdepääsu, artikli 13 kohaste maksete ja ühtse keskplatvormi andmehalduse kohta artiklite 20–23 kohaselt. Lepingus võib sätestada ka täpsemaid üksikasju artiklis 15 osutatud tasude kogumise korra kohta.

6. Komisjon avaldab käesolevas artiklis osutatud ühtse keskplatvormi nime ja kontaktandmed oma veebisaidil pärast ühtse keskplatvormi määramist.

Artikkel 7

Ühtse keskplatvormi osutatavad teenused

1. Ühtse keskplatvormi ülesanne on osutada järgmisi teenuseid:

(a) tagada artiklis 8 osutatud tööajal peaaegu reaalajas katkematu ja pidev veebipõhine teenuse osutamine, sealhulgas pärast teenuse muutmist;

(b) anda kasutajatele artiklis 8 osutatud juurdepääs, sealhulgas tagada vajalike süsteemide pakkumine ja hooldus ning nende ühilduvus ühtse keskplatvormi ja SPIMi registri vahelise liidesega;

(c) anda kasutajatele, liikmesriikidele ja komisjonile artiklis 23 osutatud juurdepääs;

(d) jaotada maksetest saadud tulu või tagada selle jaotamine asjaomasele liikmesriigile või kasutajale vastavalt artiklile 13;

(e) teavitada komisjoni maksete staatusest SPIMi registri kaudu;

(f) koguda tasusid või tagada tasude kogumine vastavalt artiklile 15;

(g) esitada artiklis 17 osutatud järelevalvearuandeid;

(h) osutada artiklis 12 osutatud kasutajatoe teenust;

(i) teha järelevalvet makseprotsesside üle, teatada rahapesu, terrorismi rahastamise, kuritegeliku tegevuse või mis tahes pettuse või kuritarvituse kahtlustest, hallata nõutud parandusmeetmeid või karistusi, sealhulgas tagada kohtuväline vaidluste lahendamise mehhanism.

[10] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. septembri 2024. aasta määrus (EL, Euratom) 2024/2509, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid (ELT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

2. Enne platvormi teenuste osutamise algust tuleb ühendada ühtne keskplatvorm SPIMi registriga ja tagada koostalitlusvõime sellega liidese kaudu, mille spetsifikatsioonid kehtestab komisjon.

Ühtne keskplatvorm tagab, et kõik esimese lõigu kohaldamisel enne platvormi teenuste osutamise algust tuvastatud probleemid lahendatakse.

3. Ühtne keskplatvorm esitab 12 kuu jooksul alates platvormi määramise kuupäevast komisjonile ühtse keskplatvormi määramise lepinguga kindlaks määratud dokumendid, milles on esitatud üksikasjalikud kavandatud meetmed selleks, et tagada järgmine:

(a) kogu süsteemi üleandmine, mis on vajalik käesolevas artiklis osutatud teenuste katkematuks jätkumiseks ning müügi- ja tagasiostuprotsesside sujuvaks toimimiseks, kui tegevuse võtab üle ühtse keskplatvormi järglane;

(b) kogu müügi- ja tagasiostuprotsessidega seotud teabe esitamine, mis on vajalik ühtse keskplatvormi järglase määramiseks hankemenetluse abil;

(c) tehnilise abi andmine, mis võimaldab avaliku sektori hankijatel, ühtse keskplatvormi järglasel või mis tahes nende kombinatsioonil mõista punktide a ja b kohaselt üle antud asjakohast süsteemi või teavet, sellele juurde pääseda ja seda kasutada.

Artikkel 8

Juurdepääs ja tööaeg

1. Ühtsele keskplatvormile on juurdepääs üksnes komisjonil, liikmesriikide ja kasutajatel.

See peab olema SPIMi registri tööajal juurdepääsetav maksete tegemiseks seoses SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega.

Kasutajal on juurdepääs ühtsele keskplatvormile üksnes SPIMi registri kaudu.

2. Ühtne keskplatvorm pakub oma toiminguid täiesti turvaliselt, usaldusväärselt, veebipõhiselt, peaaegu reaalajas, katkematult ja pidevalt.

3. Ühtne keskplatvorm teavitab komisjoni SPIMi registri kaudu toimingute mis tahes plaanipärasest kättesaamatusest piisavalt aegsasti ette või kui toimingud on kättesaamatud plaaniväliselt, siis võimalikult kiiresti.

Komisjon teavitab kasutajaid ja liikmesriike SPIMi registri kaudu põhjendamatu viivituseta sellest, et esimeses lõigus osutatud toimingud ei ole kättesaadavad.

Artikkel 9

Intsidendid

1. Ühtne keskplatvorm ei tee ostu- või tagasiostutaotlusega seotud makset, kui on märke sellest, et SPIMi registrilt saadud teave taotluse kohta ei ole täpne või et asjaomase toimingu või ühtse keskplatvormi turvalisus võib olla ohus.

2. Lõikes 1 osutatud juhtudel teavitab ühtne keskplatvorm SPIMi registri kaudu viivitamata komisjoni.

Ühtne keskplatvorm ja komisjon võtavad tuvastatud probleemi lahendamiseks viivitamata tulemuslikke meetmeid ja teevad selleks tihedat koostööd. Ühtne keskplatvorm teavitab komisjoni SPIMi registri kaudu, kui intsident on lahendatud.

Artikkel 10

Andmete säilitamise nõuded

1. Ühtne keskplatvorm määrab igale artikli 13 kohaselt tehtavale maksele kordumatu tunnusnumbri.

2. Ühtne keskplatvorm registreerib iga artikli 13 kohaselt tehtud makse täielikud ja täpsed üksikasjad tehingulogis.

   Logi sisaldab järgmist teavet:

   (a) lõikes 1 osutatud kordumatu tunnusnumber;

   (b) artikli 2 lõike 2 punktis a osutatud ostutaotluse tunnusnumber või artikli 4 lõike 4 punktis a osutatud tagasiostutaotluse tunnusnumber;

   (c) kasutaja SPIMi konto number;

   (d) kasutaja määratud pangakonto;

   (e) kasutaja asukohaliikmesriik;

   (f) liikmesriigi määratud pangakonto;

   (g) ostu kuupäev ja kellaaeg;

   (h) makse kogusumma, SPIMi sertifikaatide arv ja hind ning tasud.

3. Ühtne keskplatvorm registreerib kogu asjakohase teabe artiklis 9 osutatud intsidentide kohta.

Artikkel 11

Järelevalve toimingute üle

1. Ühtne keskplatvorm jälgib pidevalt tähelepanelikult oma käesoleva määruse kohaseid toiminguid.

2. Komisjon, liikmesriigid ja ühtne keskplatvorm teevad aktiivselt koostööd, et tagada ühtse keskplatvormi tehtav tõhus järelevalve vastavalt lõikele 1.

3. Komisjoni taotluse korral esitavad ühtne keskplatvorm ja liikmesriigid komisjonile kogu nende valduses oleva teabe, mis võib olla asjakohane lõike 1 kohase tulemusliku järelevalve ning auditeerimise ja turvalisuse seisukohast.

Artikkel 12

Tugi

Ühtne keskplatvorm loob kasutajatoe teenuse, mis on kasutajatoe tööajal inglise keeles kättesaadav kõigile kasutajatele, ja haldab seda.

Ühtne keskplatvorm teeb koostööd liikmesriikide ja komisjoni kasutajatugedega ning jagab mis tahes intsidendi lahendamiseks vajalikku teavet.

IV PEATÜKK
MAKSED ÜHTSEL KESKPLATVORMIL

Artikkel 13

Maksmine

1. Kasutaja tasub käesoleva määruse artiklis 2 osutatud ostutaotluse kogusumma ühtsel keskplatvormil enne, kui SPIMi sertifikaadi kohaldatav hind vastavalt määruse (EL) 2023/956 artiklile 21 muutub.

   Kui ostutaotlusele vastav ostukuupäev on sama või hilisem kui SPIMi sertifikaadi hinna muutumise päev, siis ostutaotlus tühistatakse. Sel juhul teeb ühte keskplatvorm kasutajale põhjendamatu viivituseta tagasimakse, kandes selle kogusumma, sealhulgas võimaliku tasu, üle makse tegemiseks kasutatud pangakontole.

   Selle kalendripäeva lõpuks, mil ühtne keskplatvorm saab ostutaotlusele vastava summa vabades vahendites, kannab ühtne keskplatvorm selle summa, millest on maha arvatud artiklis 15 osutatud tasu, üle liikmesriigi määratud pangakontole vabade vahenditena.

   Sellise ülekande käigus saadab ühtne keskplatvorm maksekinnituse SPIMi registrisse.

2. Kasutaja kinnitab ühtsel keskplatvormil maksekorralduse, mis vastab tagasiostutaotlusele, mille komisjon on SPIMi registris vastavalt artikli 4 lõikele 6 asjaomase liikmesriigi nimel allkirjastanud.

   Kasutaja määrab ühtsel keskplatvormil pangakonto (mis peab olema sama pangakonto, millelt kasutaja tasus SPIMi sertifikaatide eest) tagasiostuks kogusumma ulatuses (sh tasud), mis on võrdne tagasiostutaotlusele vastava summaga või sellest suurem.

   Selle kalendripäeva lõpuks, mil kasutaja määras eelmise lõigus kohaselt tagasiostuks pangakonto, kannab ühtne keskplatvorm selle summa üle kasutaja pangakontole.

   Esimeses lõigus osutatud ülekande käigus saadab ühtne keskplatvorm maksekinnituse SPIMi registrisse.

3. SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmisega seotud maksed tehakse ühtsel keskplatvormil üksnes eurodes.

4. Ühtse keskplatvormi määramise lepingus võidakse sätestada maksete haldamise kohta täpsemaid üksikasju.

V PEATÜKK
ÜHTSE KESKPLATVORMI KULUD JA TASUD

Artikkel 14

Kulud

1. Artiklis 7 osutatud teenuste kulusid rahastatakse tegevusloaga SPIMi deklarantide makstavatest tasudest.

2. Ühtse keskplatvormi määramise lepingus võidakse sätestada teenuste kulude kohta täpsemaid üksikasju.

Artikkel 15

Tasud

1. SPIMi sertifikaatide müügi eest ühtsel keskplatvormil kohaldatakse tasu. Seda kohaldatakse kindlaksmääratud summana iga liikmesriikide müüdud SPIMi sertifikaadi kohta.

   Tasu on 0,05 eurot müüdud SPIMi sertifikaadi kohta.

2. Ühtne keskplatvorm kogub lõikes 1 osutatud tasu kasutajate tehtud maksetelt.

3. Esimese ühtse keskplatvormi määramise lepingu kehtivuse ajal kannab ühtne keskplatvorm iga päev tasud vabades vahendites üle komisjonile.

4. SPIMi sertifikaatide müügi suhtes ei kohaldata ühtsel keskplatvormil muid tasusid peale lõikes 1 osutatud tasu.

VI PEATÜKK

TEABEVAHETUS JA ARUANDLUS

Artikkel 16

Teabevahetus

1. SPIMi registrist saadetakse ühtsele keskplatvormile SPIMi registrisse sisestatud ostutaotluse kohta järgmine teave:

   (a) artikli 2 lõikes 2 osutatud teave;

   (b) kasutaja SPIMi konto number;

   (c) kasutaja asukohaliikmesriik.

2. Ühtsele keskplatvormile saadetakse SPIMi registrisse sisestatud tagasiostutaotluse kohta järgmine teave:

   (a) artikli 4 lõikes 4 osutatud teave;

   (b) kasutaja SPIMi konto number;

   (c) kasutaja asukohaliikmesriik.

3. Ühtne keskplatvorm saadab maksete staatused SPIMi registri kaudu.

   Ühtne keskplatvorm vastutab maksete staatuste täielikkuse, täpsuse, terviklikkuse, konfidentsiaalsuse ja õigeaegse esitamise eest. Kui ühtne keskplatvorm, komisjon või liikmesriik tuvastab vigu või väljajätmisi, võtab ta tuvastatud probleemi lahendamiseks viivitamata tulemuslikke meetmeid ja üksteisega tehakse selleks tihedat koostööd.

4. Ühtne keskplatvorm ja komisjon võivad SPIMi registri kaudu vahetada SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta ka mis tahes muud teavet, mida peetakse

asjakohaseks, et tagada andmete kooskõlastav võrdlemine ja ühtse keskplatvormi tehtavate toimingute nõuetekohane järelevalve.

5. SPIMi registri ja ühtse keskplatvormi vaheline teabevahetus SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise kohta toimub täiesti turvaliselt, usaldusväärselt ja peaaegu viivitamatult artiklis 8 osutatud veebipõhise elektroonilise liidese kaudu.

Artikkel 17

Aruandlus

1. Iga tööpäeva lõpus, mille jooksul ühtne keskplatvorm on mis tahes toiminguid teinud, saadab ta komisjonile SPIMi registri kaudu kooskõlastava võrdlemise aruande.

   Ühtne keskplatvorm saadab aruande elektroonilisel kujul ja digitaalselt allkirjastatult.

   Kooskõlastava võrdlemise aruanne hõlmab ajavahemikku alates viimasest aruandest.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kooskõlastava võrdlemise aruanne sisaldab iga liikmesriigi kohta järgmist teavet:

   (a) artikli 2 lõikes 2 nimetatud teave ostutaotluste kohta;

   (b) artikli 4 lõikes 4 nimetatud teave tagasiostutaotluste kohta;

   (c) maksete staatus;

   (d) müüdud SPIMi sertifikaatide arv;

   (e) tagasiostetud SPIMi sertifikaatide arv;

   (f) müügiga seotud kasutajate arv;

   (g) tagasiostmisega seotud kasutajate arv;

   (h) müügi rahaline kogusumma eurodes;

   (i) tagasiostmise rahaline kogusumma eurodes;

   (j) artiklis 9 osutatud intsidentide arv.

3. Teave ostetud ja tagasiostetud SPIMi sertifikaatide arvu ja nende kogusummade kohta tehakse SPIMi registris viivitamata kättesaadavaks liikmesriigile seoses tema territooriumil asuvate tegevusloaga SPIMi deklarantidega.

4. Ühtne keskplatvorm esitab komisjonile iga kuu aruande platvormi toimimise, sealhulgas selle kättesaadavuse, tehnilise arengu ja turvalisuse kohta.

5. Iga aasta 31. jaanuariks esitab ühtne keskplatvorm komisjonile täieliku ülevaate ja analüüsi oma eelnenud aasta tegevuse kohta.

6. Ühtne keskplatvorm esitab komisjonile iga kuu aruande tasu haldamise kohta.

7. Ühtne keskplatvorm vastutab käesolevas artiklis osutatud aruannete täielikkuse, täpsuse ja õigeaegse esitamise eest. Kui ühtne keskplatvorm, komisjon või liikmesriik tuvastab aruandes vigu või väljajätmisi, parandab ühtne keskplatvorm viivitamata teabe ning esitab komisjonile ja asjaomasele liikmesriigile parandatud aruande.

VII PEATÜKK

AVALIKU SEKTORI HANKIJATE JA LIIKMESRIIKIDE KOHUSTUSED

Artikkel 18

Avaliku sektori hankijate kohustused

Avaliku sektori hankijad jälgivad ühtse keskplatvormi määramise lepingu rakendamist.

Artikkel 19

Talitluspidevus, vastutus ja lepingulised õiguskaitsevahendid

1. Ühtse keskplatvormi, sealhulgas kõigi SPIMi sertifikaatide müügiks ja tagasiostmiseks vajalike teenuste loomist ja haldamist reguleeritakse kohaldatava liidu õigusraamistikuga, sealhulgas määrusega (EL, Euratom) 2024/2509, ning ühtse keskplatvormi määramise lepinguga, mis sõlmitakse pärast artiklis 6 osutatud ühist hankemenetlust.

2. Ühtse keskplatvormi määramise leping sisaldab sätteid, millega tagatakse artiklis 7 osutatud teenuste järjepidevus, sealhulgas asjakohane talitluspidevus, avariitaaste, tegevuskerksus, intsidentide haldamine, teenuste taastamine ja üleminekukord, mis on vajalik, et tagada müügi- ja tagasiostuprotsesside katkematu jätkumine ning toimingute nõuetekohane üleandmine järgmisele platvormile.

3. Ühtse keskplatvormi määramise leping sisaldab ka asjakohaseid sätteid vastutuse, õiguskaitsevahendite ning liidu ja liikmesriikide finantshuvide kaitse kohta, sealhulgas vajaduse korral lepingu täitmise mehhanismid, leppetrahvid, parandusmeetmed, auditeerimis- ja kontrolliõigused, aruandekohustus ning lepingu lõpetamise või asendamise meetmed lepingu täitmata jätmise, puuduliku täitmise, turvanõuete rikkumise või lepinguliste kohustuste rikkumise korral. Sellistes sätetes käsitletakse ka ühtse keskplatvormi haldaja vastutust, sealhulgas tema kohustust hüvitada liidule ja liikmesriikidele kolmandate isikute nõuetest, sealhulgas artikli 25 kohaste menetlustega seotud nõuetest tulenev kahjum, kahju, kulud ja kulutused, niivõrd kui sellised nõuded tulenevad haldaja tegevusest või tegevusetusest oma lepinguliste kohustuste täitmisel.

4. Avaliku sektori hankijad tagavad artikli 18 kohase lepingu rakendamise järelevalve käigus, et käesoleva artikli lõigetes 2 ja 3 osutatud lepingulised kaitsemeetmed on kogu lepingu kehtivusaja jooksul tõhusalt jõus ja täitmisele pööratavad.

5. Ühtse keskplatvormi määramise lepingus võib sätestada täiendavad nõuded kooskõlas käesoleva määruse ning kohaldatavate liidu finants- ja hanke-eeskirjadega.

Artikkel 20

Liikmesriikide kohustused

1. Liikmesriik või tema pädev asutus esitab ühtsele keskplatvormile pangakonto, millele laekub tema liikmesriigile SPIMi sertifikaatide müügist saadud tulu (edaspidi „määratud pangakonto“).

Määratud pangakonto on kas liikmesriigi või tema pädeva asutuse spetsiaalne pangakonto või muu konto, mille liikmesriik on selleks määranud.

2. Liikmesriik või tema pädev asutus kannab artikli 4 lõikes 6 osutatud tagasiostutaotlusele vastava kogusumma komisjoni poolt tagasiostude haldamiseks määratud pangakontole vastavalt 15. maiks, 15. augustiks või 15. detsembriks, olenevalt sellest, milline kuupäev on artikli 4 lõikes 6 osutatud komisjoni viimase tagasiostu kuupäeva puhul asjakohane.

3. Liikmesriik või tema pädev asutus teavitab komisjoni kõigist juhtudest, kui ühtne keskplatvorm ei vasta selle määramise lepingule.

4. Kui liikmesriik või tema pädev asutus täidab oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, siis võtab ta arvesse ametisaladuse hoidmisega seotud nõudeid, mida selliste asutuste suhtes liidu ja liikmesriigi õiguse alusel kohaldatakse.

VIII PEATÜKK

ANDMEKAITSENÕUDED

Artikkel 21

Komisjoni, liikmesriikide pädevate asutuste ja ühtse keskplatvormi konkreetne roll

1. Komisjon tegutseb ainsa vastutava töötlejana, kui ta töötleb isikuandmeid järgmise jaoks:

   (a) ühtse keskplatvormi järelevalve selle toiminguid käsitleva teabe ja aruannete läbivaatamise abil;

   (b) kooskõlastav võrdlemine, kasutades kooskõlastava võrdlemise teavet, et kontrollida toimingute kehtivust ja järjepidevust;

   (c) auditeerimine, kasutades ühtse keskplatvormi ja liikmesriikide pädevate asutuste esitatud teavet;

   (d) komisjoni töötajate juurdepääsuõiguste haldamine juurdepääsuks ühtsele keskplatvormile, andes neile selleks volitused.

2. Liikmesriigi pädev asutus tegutseb ainsa vastutava töötlejana, kui ta töötleb isikuandmeid järgmise jaoks:

   (a) tema töötajate juurdepääsuõiguste haldamine juurdepääsuks ühtsele keskplatvormile, andes selleks loa tema enda töötajatele;

   (b) SPIMi sertifikaatide müük oma liikmesriigis asuvatele kasutajatele vastavalt artiklitele 2 ja 13 ning tagasiostude rahastamisega seotud kohustuste täitmine;

   (c) juurdepääs oma liikmesriigis asuvate kasutajatega seotud tehinguteabele ja -logidele ning nende kasutamine oma ülesannete täitmiseks, sealhulgas finantsandmete kooskõlastavaks võrdlemiseks;

   (d) koostöö toimingute jälgimisel, sealhulgas teabe andmine auditeerimiseks ja koostöö vigade või väljajätmiste parandamiseks, ning koostöö riiklike büroode ja kasutajatugede vahel, et toetada kasutajaid oma vastutusalas;

(e) vastavuskontrollid, uurimised ja täitmise tagamine, muud seaduslikult antud ülesanded ning osalemine kohtumenetlustes, mis käsitlevad tagasiostuotsuste vastu võetavaid õiguskaitsevahendeid.

3. Ühtne keskplatvorm tegutseb ainsa vastutava töötlejana, kui ta töötleb isikuandmeid järgmise jaoks:

(a) tema töötajate juurdepääsuõiguste haldamine juurdepääsuks ühtsele keskplatvormile, andes selleks loa tema enda töötajatele;

(b) ühtse keskplatvormiga seotud isikuandmete mis tahes edasine töötlemine enda tarbeks.

4. Komisjon tegutseb volitatud töötlejana, kui ta töötleb isikuandmeid liikmesriikide pädevate asutuste nimel järgmistel eesmärkidel:

(a) SPIMi sertifikaatide müük asjaomases liikmesriigis asuvatele kasutajatele;

(b) ostutaotluste esitamise, ostu- ja makseteabe vahetamise ning tõendite loomise hõlbustamine pärast makse kinnitamist;

(c) SPIMi sertifikaatide tagasiostmine asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse nimel, asjaomase tagasiostutaotluse teabe töötlemine tagasiostu sooritamiseks ja taotluse digitaalne allkirjastamine kõnealuse liikmesriigi pädeva asutuse nimel;

(d) koostöö vigade või väljajätmiste jälgimisel, auditeerimisel ja parandamisel, operatiivabi andmisel ning liikmesriigi pädeva asutuse ülesannete täitmiseks vajaliku teabe töötlemisel.

5. Ühtne keskplatvorm tegutseb volitatud töötlejana, kui ta töötleb isikuandmeid dokumenteeritud juhiste alusel järgmiste toimingute jaoks:

(a) komisjoni nimel aruannete koostamine ja teabe esitamine komisjoni järelevalveks, sealhulgas seireks ja auditeerimiseks, ning ühtse keskplatvormi käitamine ja hooldamine käesolevas artiklis loetletud komisjoni eesmärkide täitmiseks;

(b) asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse nimel selle asutuse toetamiseks ning ühtse keskplatvormi käitamiseks ja hooldamiseks käesolevas artiklis loetletud eesmärkidel;

(c) komisjoni nimel SPIMi registri ja ühtse keskplatvormi vahelise liidese kasutamine ühtse keskplatvormi järelevalveks, kusjuures andmed esitatakse anonüümitud kujul käesolevas artiklis loetletud eesmärkidel;

(d) asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse nimel SPIMi sertifikaatide müümise jaoks liidese kasutamine käesolevas artiklis loetletud eesmärkidel;

(e) asjaomase liikmesriigi pädeva asutuse nimel SPIMi sertifikaatide ostmise jaoks liidese kasutamine käesolevas artiklis loetletud eesmärkidel.

Artikkel 22

Ühtsel keskplatvormil hoitav teave

1. Ühtsel keskplatvormil hoitakse järgmist teavet, mis on vajalik SPIMi sertifikaatide müügi ja tagasiostmise korraldamiseks:

(a) iga kasutaja SPIMi konto number;

(b) iga kasutaja määratud pangakonto andmed;

(c) iga liikmesriigi määratud pangakonto andmed;

2. Ühtne keskplatvorm haldab üksnes lõike 1 punktides b ja c osutatud teavet.

3. Ühtne keskplatvorm tagab kogu teabe konfidentsiaalsuse, tervikluse ja turvalisuse.

Artikkel 23

Juurdepääsuõigused

1. Kasutajatel on õigus tutvuda oma isikuandmetega, mis on käesoleva määruse kohaselt ühtse keskplatvormi valduses.

2. Liikmesriigil on õigus pääseda juurde kõigile käesoleva määruse kohaselt ühtse keskplatvormi valduses olevatele andmetele tema liikmesriigi territooriumil asuvate kasutajate kohta, sealhulgas artikli 10 lõikes 2 osutatud tehingulogis hoitavale teabele.

3. Komisjonil on õigus pääseda juurde kõigile käesoleva määruse kohaselt ühtse keskplatvormi valduses olevatele andmetele kõigi kasutajate kohta, sealhulgas artikli 10 lõikes 2 osutatud täielikule tehingulogile.

4. Kasutaja, liikmesriigi või komisjoni taotluse korral esitab ühtne keskplatvorm õigeaegselt, tasuta ja turvaliselt lõigetes 1, 2 ja 3 osutatud teabe elektroonilisel viisil.

Artikkel 24

Andmete säilitamise tähtaeg

Ühtne keskplatvorm säilitab teavet seitse aastat pärast kalendriaastat, mil teave registreeriti.

IX PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 25

Õigus õiguskaitsevahenditele

Ostu- või tagasiostutaotluste kohta tehtud otsused loetakse tehtuks SPIMi deklarandi asukohaliikmesriigi poolt. Komisjon esitab liikmesriikidele kogu tema valduses oleva asjakohase teabe.

Ühtne keskplatvorm tagab, et kehtestatud on kohtuväline mehhanism artikli 22 lõike 1 punktides a ja b osutatud teabele juurdepääsu taotleva kasutaja kaebuste käsitlemiseks.

Artikkel 26

Läbivaatamisklausel

SPIMil põhinevate omavahendite vastuvõtmise korral kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõiguga võib komisjon käesoleva määruse läbi vaadata, võttes arvesse mis tahes korda, mis on seotud selliste omavahendite kättesaadavaks tegemisega. Sellise läbivaatamise võimalus nähakse ette ühises hankelepingus.

Artikkel 27

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Seda kohaldatakse alates 1. veebruarist 2027. Artiklit 6 kohaldatakse siiski alates [väljaannete talitus, palun sisestada käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Brüssel, 25.11.2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN